

Nr. 152 din 01 decembrie 2022

Cancelaria de Stat
Ministerul Agriculturii și Industrii Alimentare

AVIZ

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1170/2016 (număr unic 713/MAIA/2022)

Examinând proiectul de hotărâre a Guvernului menționat prin prisma prevederilor legislației, Congresul Autorităților Locale din Moldova expune următoarele.

1. La pct.1 din proiectul Hotărârii Guvernului propunerea autorilor este neîntemeiată. Norma din Regulament care este propusă spre modificare specifică faptul imposibilității schimbării destinației terenurilor „*cu excepția cazurilor în care schimbarea destinației terenurilor agricole de calitate superioară este solicitată pentru necesitățile statului sau ale comunității*”. Conform art.126 alin. (2) lit. c), e), f) din Constituție statul asigură exploatarea rațională a pământului și a celorlalte resurse naturale, *în concordanță cu interesele naționale*, refacerea și protecția mediului înconjurător, precum și protejarea intereselor naționale în activitatea economică. Categoria interesului național și local reflectă anumite realități sociale, inclusiv totalitatea necesităților și aspirațiilor comune a tuturor membrilor unei entități socioculturale, iar satisfacerea și susținerea lor reprezintă o condiție indispensabilă pentru identitatea guvernării în calitate de subiect al istoriei.

În acest context este actuală opinia lui V. Saca, Dr. hab., Departamentul Științe Politice și Administrative, Universitatea de Stat din Moldova, care subliniază că „*în cele aproape trei decenii de independență actorii politici interne nu au demonstrat consecvență în promovarea reformelor democratice, care să întărească și să modernizeze bazele respective, dar și să asigure o interconexiune benefică a acestora atât pentru realizarea obiectivelor interne, cât și externe ale țării. Pe parcurs între bazele interesului național au existat și există disproporții, condiționări cu tentă negativă. De exemplu, resursele naturale limitate ale țării au generat probleme serioase în promovarea reformelor social-economice ce țin de liberalizarea economiei, protecția socială, modernizarea sistemului sănătății, învățământului etc., iar acestea la rândul lor au condus la turbulență demografică (reproductivă, migraționistă, de gen), informațională (problema libertății mass media, securității informației, protecției valorilor culturale naționale)*”.

Amintim că în 2019 Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Regionale a venit cu proiectul Codului funciar, care în art.56 alin. (5) interzicea schimbarea destinației terenurilor agricole de calitate superioară pentru extragerea substanțelor minerale utile. În tabelul de sinteză obiecțiilor și propunerilor la acest document a fost menționat că „*sunt semnale din teritoriu că unele cariere nu sunt recultivate sau sunt stopate, suprafețele date fiind excluse din circuitul agricol și abandonate, iar Inspectoratul pentru Protecția Mediului nu susține inițiativa de a retrage terenurile agricole de calitate superioară din circuitul agricol pentru extragerea substanțelor minerale utile, motivând că se vor degrada terenurile agricole de calitate superioară și se vor cauza prejudicii domeniului agricol și mediului.*”

2. La pct.3 din proiectul Hotărîrii Guvernului propunerea expusă la lit. c) este o soluție de scurtă durată. Subliniem că potrivit art.I al Legii nr.226/2022 privind modificarea unor acte normative Legea nr.851/1996 privind expertiza ecologică se abrogă. Cu toate că prevederea respectivă va intra în vigoare în octombrie 2023, propunerea de a oferi posibilitatea alegerii actului ce urmează a fi anexat la demersul de schimbare a categoriei de destinație nu va face mai ușoară implementarea legii. Guvernul, potrivit dispozițiilor constituționale, adoptă hotărîri și dispoziții. Hotărîrile se emit pentru organizarea executării legilor și nu pot stabili norme primare (a se vedea Hotărîrea Curții Constituționale nr.14 din 18 martie 1999 cu privire la interpretarea unor dispoziții din art. 94 alin. (2) și art. 102 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova).

Concluzionând cele expuse, relevăm că proiectul Hotărîrii Guvernului necesită a fi revizuit prin prisma obiecțiilor invocate.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

